

NGHĨA NHÂN TỢ CÁNH CHUỒN CHUỒN (2)

(Tập Ghi)

(Viết cho Âu Cơ & Vân San, Ngọc Năng, Ngọc Tú.)

Đạo sau này, thấy trí óc chậm lụt trước văn minh điện tử nhưng lại sáng suốt hơn trong những nhận thức về nhân vật, hình ảnh, sự kiện thời CHUA Google (hãy cứ lấy điểm mốc là ngày 30 tháng Tư 1975 mà phân biệt).

Thưở xưa, con người cỡi ngựa, đáp thuyền suốt hàng tháng trời, vẫn tìm đến thăm nhau, tâm tình gắn bó.

Còn thời đại Google, chỉ một ngón tay bấm nhẹ trên bàn phím, con người vẫn không màng quan tâm cho dù nếu đó là cha mẹ, anh em hay bạn hữu thân tình mà “trong túi rỗng tiền!”

“Nhân nghĩa cánh chuồn chuồn” là thế!

Gần đây, hùng chí, tự nguyện dạy “chùa” cho lũ con nít học vỡ lòng tiếng Việt, tôi phải ra công tìm kiếm các câu ca dao tục ngữ làm bài tập viết cho chúng. Từ đó mà càng thấy rõ hơn cái thâm thúy của người xưa trong chuyện Nghĩa Nhân.

*/ Tuổi ấu thơ cắp sách đến trường, chẳng ai mà không thuộc bài Thằng Bờm cô giáo dạy:

Thằng Bờm có cái quạt mo

Phú ông xin đổi ba bò chín trâu

Bờm rằng Bờm chẳng lấy trâu

Phú ông xin đổi một xâu cá mè

Bờm rằng Bờm chẳng lấy mè

Phú ông xin đổi một bè gỗ lim

Bờm rằng Bờm chẳng lấy lim

Phú ông xin đổi con chim đồi mồi

Bờm rằng Bờm chẳng lấy mồi

Phú ông xin đổi nắm xôi, Bờm cười!

Cái tính khiêm nhường, không tham lam, dễ thương, dễ chịu của một Thằng Bờm thời cổ đại hẳn KHÓ có mấy người “thời bây giờ” học được? Thời bây giờ, chữ “CHO” rõ ràng xa lạ rất nhiều so với chữ “NHẬN” (hay gọi theo

ngôn ngữ giang hồ “Nhận” là “*cướp bóc, lường gạt, ngang nhiên chiếm đoạt*” ..v..v..) Cả hai đều thuộc nhóm Động Từ mà ý nghĩa rõ ràng một trời một vực cách xa nhau!

**/ Lòng mẹ bao la, cho đến cận kề cái chết vẫn thương con qua bài ca dao Cái Cò:*

Cái cò mà đi ăn đêm

Đậu phải cành mềm lộn cổ xuống ao

Ông ơi ông vớt tôi nao

Tôi có lòng nào ông sẽ xáo măng

Có xáo thì xáo nước trong

Đừng xáo nước đục đau lòng cò con

ở thời đại Google bây giờ, có được mấy người may mắn thấm cảm?

[Viết đến đây lại nhớ lòng thương con bao la của Mẹ buổi sống cuối cùng, nên ghi vội xuống:

Bữa đó, 1 giờ trưa ngày 29/11/2014, Mẹ nằm trong giường, nghe tiếng tôi horũ rươi khi đang dạy học trò.

Ghé vào nhắc nhủ Mẹ ra ăn cơm, nghe bà nói:

“Con nằm xuống Mẹ xúc dầu cho!”

Tôi cười: “Con xúc dầu cho Mẹ chứ làm sao để Mẹ xúc dầu cho con!”

(rồi ra dạy tiếp).

Chỉ một tiếng đồng hồ sau, ở phòng ăn, Mẹ bị mắc nghẹn vì một miếng khoai lang, gục mặt vào ngực tôi rồi vón vện trong một phút, đã qua đời, thọ 89 tuổi.

Tình mẹ vô cùng là thế! Sắp đến giờ vĩnh biệt trần gian mà vẫn lo lắng theo sức khỏe của con!]

**/ Hay có phải, ở thời đại này chỉ là:*

“Con quạ ăn dưa bắt con cò phơi nắng,

Nghĩ chuyện đời,

con cò màu trắng con quạ màu đen.

Con quạ mà biết mình đen.

Nó đâu có dám mon men tới cò.”

Buồn là như thế! “Con quạ đen” điển hình cho đủ thứ hạng người bất hạnh trong xã hội, đặc biệt là những bậc cha mẹ già bị con cái ruồng rẫy, bỏ rơi trong các nhà dưỡng lão, các viện tâm thần hoặc trong một xó bếp, góc nhà.

Truyện ngắn Phán Xét nổi tiếng của Kafka (nói lên nỗi uất hận của người cha bị đứa con trai mãi mê làm việc chuẩn bị cưới vợ mà quên khuấy sự hiện diện của ông nơi một căn phòng khuất lấp, đưa đến kết thúc bi thảm là sự tự tử nhảy cầu chết đuối của đứa con) làm tôi sợ hãi ngay từ lần đầu đọc nó khi còn rất trẻ.

Nhưng rồi cũng không sợ... (Nghĩ, chỉ thấy thương cho cái phúc bạc của con mình nhiều hơn NẾU một ngày chính tôi phải lâm vào trường hợp người cha bị bỏ rơi trong tác phẩm Kafka.)

Buồn là như thế!

Suy người lại ngẫm đến ta, thấy, thấy đều ngao ngán. Không gia đình nào mà không gặp cái cảnh đau lòng “nghĩa nhân tợ cánh chuồn chuồn” xáo xào theo gốc rễ bị bứt, nguyên nhân xa khởi từ ngày 30 tháng 4/1975, nguyên nhân gần là văn minh tiến bộ vượt bậc của thời đại Google. Nhu cầu vật chất càng cao bao nhiêu thì giá trị tinh thần càng xuống cấp bấy nhiêu. Đốt đuốc đi giữa ban ngày cũng khó tìm ra một con người còn biết (dẫu chỉ liếc mắt qua) hai chữ Nhân Nghĩa, nói gì tấm lòng sâu xa lớn rộng?!

Chuyện quốc gia đại sự đã đành làm bận tâm nhiều kẻ thức giả, còn tôi, cách ăn cách ở của con người mới là quan trọng. Nền tảng đất nước có được xây dựng vững chắc hay không phải khởi đi từ cái-kèo-cái-cột-cá-nhân-gia-đình bé nhỏ. 44 năm chỉ là một cái chớp mắt trong giòng Lịch Sử dài hơn 4 ngàn năm. Vậy mà không ngờ cái quãng thời gian ngắn ngủi ấy đã có thể làm đảo lộn tất cả (ở đây tôi chỉ muốn nói riêng về người Việt) từ luân thường gia đình đến đạo lý xã hội, từ nghĩa nhân con người đến tình tự quê hương.

Nhiều đêm trần trọc ngủ không được cũng là như thế.

Ở thời đại này, những người cao tuổi đừng nên trông mong vào cái cảnh:

*“Mẹ già đầu bạc như tơ,
Lưng đau con đỡ, mắt mờ con nuôi.
Mỗi đêm mỗi thấp đèn trời,
Cầu cho mẹ mãi sống đời với con.*

*/ Không! Tâm tình người thời cổ đại

*“Đi đâu mà bỏ mẹ già,
Gối nghiêng ai sửa, chén trà ai dâng.
Mẹ già ở tâm lều tranh
Sớm thăm tối viếng, mới đành dạ con.”*

đổi với người thời bây giờ chỉ còn là sương mù, ảo ảnh!

*/ Lời nhắn nhủ tha thiết của người xưa:

“Cây khô chưa dễ mọc chồi,

*Cha mẹ chưa dễ ở đời với ta.
Non xanh bao tuổi mà già,
Bởi vì sương tuyết hóa ra bạc đầu”*
chẳng mấy may tác động trên đám người thời đại Google!

(Nghĩ cũng tội nghiệp cho Google! Doanh nghiệp này xuất hiện mới gần đây nhưng vì đã trở thành đỉnh điểm của văn minh nhân loại nên cứ hãy gom vào cho dễ gọi!) Cái điện thoại cầm tay cao giá mới là “cha mẹ”, cái xe sang chảnh mới là “ông bà”; nhà to cửa lớn mới dễ dàng có bè kết bạn; bạc tiền cho lắm mới giữ được “nhân nghĩa” phu thê “*khi vui nó đậu khi buồn nó bay!*”

Cho dẫu có biết:

*Cái vòng danh lợi cong cong,
Kẻ hồng ra khỏi, người mong bước vào.
Cá trong lò đở hoe con mắt,
Cá ngoài lò ngúc ngắc muốn vô.
Tung tăng như cá trong lò,
Trong ra không được, ngoài ngờ là vui.*

thì ở thời đại bây giờ, tất cả phải được diễn hình cho vật chất và vật chất. Con người chạy theo vật chất không ngừng nghỉ. Định giá trị nhau chỉ qua vật chất. Hơn thua kèn cựa nhau cũng vì vật chất. Do đó, những NGƯỜI THẬT VIỆC THẬT đều dễ dàng bị đẩy lùi vào bóng tối lãng quên do từ sự “thiếu thốn vật chất” mà ra!

Những nỗi buồn triền miên trong những đêm trắng lạnh và dài như vô tận khởi đi từ đó.

Nghĩ, dẫu có căm thù bọn Trung Cộng thì cũng phải nói cho công bình rằng:

“Nếu đám lãnh đạo trong nước **thấy ra** và **học theo được** cái khí tiết ngay thẳng không hám lợi của Thằng Bòm trong bài ca dao thì đã KHÔNG nẩy sinh lòng tham trước của cái vật chất mua chuộc để rước bọn Tàu vào chiếm đảo chiếm đất. Nếu một số người Việt hải ngoại có cùng cái TRÍ nhỏ nhỏ (mà cái TÂM vĩ đại lương thiện) của Thằng Bòm thì làm gì có chỗ chen chân cho bọn Việt Cộng và Tàu Cộng vào các cộng đồng người Việt trên xứ Cờ Hoa!”

Dù vậy, cũng phải nói, cho dẫu chán ghét ý đồ luôn luôn muốn xâm chiếm VN của bọn Tàu thì cá nhân tôi cũng không thể phủ nhận những cái Hay trong tư tưởng Khổng giáo gom tụ trên năm chữ “Nhân Nghĩa Lễ Trí Tín” truyền vào VN từ nhiều ngàn năm trước.

Cái Hay của người, có sao chối bỏ?

Gần một trăm năm đất nước oằn oại đau khổ dưới sự đô hộ của người Pháp thì **không có nghĩa** rằng kẻ hậu sinh PHẢI QUÊN luôn công lớn của Giám mục Alexandre de Rhode sáng lập chữ Quốc ngữ, bác sĩ Yersin tìm ra Nha Trang – Dalat, bác sĩ Pasteur tìm ra bệnh chó dại... và nhiều nhiều nữa. Ân đền oán trả phải phân minh rành rọt!

Ở thời đại Google, tất cả đều biến dạng. Con cái tự hào tự hãnh hơn cha mẹ ở cái hiểu biết (nông cạn, “áo mặc không qua được khỏi đầu”). Cha mẹ khiếp đảm trước sự lấn lướt ào ào ngôn ngữ của con cái (trong tâm trạng “Tiệc vàng đồ lộn với thau, Tiệc con chim phượng xuống bầu le le”). Vợ chồng phải bỏ nghĩa tào khang theo đồng tiền hôi hám. Anh em dứt lìa tình cốt nhục cũng chỉ vì cái mùi hôi hám của đồng tiền. Đúng là đảo lộn!

Viết lung tung quá vì chẳng thể viết cho rành mạch khi mà cảm xúc cứ tràn về như nước lũ. đành kết thúc tại đây sau khi “ráng” viết ra câu cuối:

“Đã đành con người VN nội-hải ngoại thời bây giờ đều quên bém lời dạy thâm thúy của tiền nhân qua những câu ca dao nhỏ bé, mà chính ngay năm chữ Nhân Nghĩa Lễ Trí Tín của Khổng Tử cũng phải đi đời nhà ma khi bị bọn Tàu phù dùng làm môi câu mà lường gạt cả một thế giới Tây Phương lớn rộng, văn minh!”

*Trần Thị Bông Giấy.
(Bài viết xong tại San Jose, thứ Tư July 24/2019 2:12 PM)*

[]